

Fra: Beate Alsos [mailto:beate.alsos@blindeforbundet.no]

Sendt: 9. mai 2008 11:31

Til: Kjell Rosanoff

Emne: NBF-#48088-v1-2008_Transport__innspill_til_høring_om_Nasjonal_Transportplan.DOC

Viser til tidligere mail vedr utsettelse iforb. med ovennevnte høring. Her kommer Norges Blindeforbunds innspill.

mvh

Beate Alsos

Samferdselsdepartementet

Pb 8010 Dep,
0030 Oslo

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVG/SEK: PLS	ERBEI: MB
13 MAI 2008	
REF: 08/173-183	
PKVILDE: 412.3	AVSKREVET:

Innspill til høring om Nasjonal transportplan 2010-2019

Vi viser til ovennevnte høring, og vil med dette gi våre kommentarer til forordningen. Norges Blindeforbund jobber for full likestilling for blinde- og svaksynte på alle samfunnsområder, og vi ser på transportområdet som særdeles viktig for å nå målene. Synshemmede møter barrierer i transportsystemet som gjør at de isoleres fra resten av omverden og hindres i å delta i samfunnet på lik linje med andre.

Norges Blindeforbund er glade for at ambisjonsnivået er løftet fra det 4. hovedmålet om "et tilgjengelig transportsystem" til et mål om et "universelt utformet" transportsystem. Vi er imidlertid usikre på hvordan det nye målet skiller seg fra det forrige. Det står videre at det skal bli "mer universelt utformet" i perioden, men vi kan ikke se at det kommer klart nok fram hva dette innebærer i det foreliggende planforslaget.

Tilgjengelighet og universell utforming er 2 ulike strategier, med 2 ulike ambisjonsnivå. Tilgjengelighet er knyttet til løsninger i allerede eksisterende infrastruktur, materiell og terminaler. Eksempler på tilgjengelige løsninger er ledelinjer og assistanseordninger, som gir tilgang til et utilgjengelig miljø. Universell utforming har et høyere ambisjonsnivå, og er knyttet til likeverdige

13.05.2008

Løsninger. Dette innebærer at man planlegger det fysiske miljøet på en slik måte at det blir tilpasset slik at alle som skal bruke det, kan benytte seg av hovedløsningen. Det å skape en mulighet gjennom bakdøra/kjk.veien, vil være en måte å gjøre et bygg tilgjengelig på, men dette er ikke tilstrekkelig for å oppnå universell utforming. For at man skal nå målet om universell utforming, må man ha dette med helt fra planleggingsstadiet ved oppføring av nye bygg. Det er også mulig å nå dette nivået ved større ombygninger.

Når det gjelder Nasjonal transportplan, er vår oppfatning at bruken av begrepet universell utforming oppfattes ulikt av de respektive etatene. Man skriver universell utforming, men beskriver tilgjengelighet. Norges Blindforbund er derfor ikke sikre på at det med denne planen vil være en utvikling, utover det arbeidet med tilgjengelighet, som allerede er igangsatt innen de ulike transportsektorene. Jernbaneverket, som har stor bevissthet rundt universell utforming og tilgjengelighet, har mål om universell utforming i nye prosjekter, samtidig som man beskriver løsninger for tilgjengelighet til holdeplasser, stasjoner, terminaler og plattformer.

Da det ikke bygges særlig mange nye stasjoner, vil det i praksis være tilgjengelighet man strekker seg mot i planperioden. Slik dette dokumentet presenterer det, gir det lite klarhet i hvordan man har tenkt å oppfylle målet om universell utforming.

Når det gjelder nye transportmidler, må det stilles krav om at disse må være universelt utformet innen en gitt dato. Vi foreslår at dette skal gjelde fra 01.0.10. Videre bør det stilles krav med tidsfrister når eksisterende transportmidler skal være universelt utformet.

Videre ber vi om at det stilles krav til alle IKT-løsninger innenfor transportsystemene, her også med tidsfrister, som minst er på linje med det som stilles som krav til IKT-systemer gjennom lov for diskriminering og tilgjengelighet. Det er også svært viktig at all informasjon gjøres tilgjengelig for alle grupper, og at det jobbes for å finne løsninger som gjør dette mulig. Det må stilles krav om annonsering over høyttalersystemer til alle transportmidler, slik at det blir mulig for synshemmede å komme med riktig buss/trikk etc.

Vi ber også om at det innen en gitt tidsfrist utarbeides standarder som definerer hva som er nødvendig for at transportmidler skal regnes som universelt utformet.

Det foregår for tiden et arbeid med å utforme en ny handlingsplan for økt tilgjengelighet/universell utforming, som skal gjelde for 2009-2020, og som legges fram i forbindelse med statsbudsjettet for 2009. Handlingsplanen skal støtte opp om den nye diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, og skal sikre en utvikling på dette området.

Transportsektoren er, sammen med bygg og IKT, et særlig satsingsområde. I og med at tidsrammen for handlingsplanen i stor grad sammenfaller med tidsrammen for neste transportplan, er det vesentlig at disse korresponderer med hverandre. Dersom man skal kunne oppnå målene innen transportsektoren i handlingsplanen, må disse nedfelles som mål, virkemidler og særskilte tiltak i etatenes oppfølging av Nasjonal transportplan, i deres egne sektorvise handlingsplaner. NBF mener at føringer for dette må legges i forslaget til Nasjonal transportplan.

Norges Blindforbund gjorde en undersøkelse blant 1000 nordmenn gjennom Synovate, for å avdekke uhell i forbindelse med bygningsmessige utførelser. Undersøkelsen viser at 685 000 nordmenn har hatt uhell i trapper siste år, og 160 000 nordmenn har hatt uhell i forbindelse med glassflater. Uhellene har ført til mange alvorlige skader, bl.a. 40 000 bruddskader for personer over 60 år. Vi ber om at det legges planer som fjerner hindringer som det er lett og gjøre noe med. Dette er for eksempel markering av glassflater og kontrastmarkering av trappeneser. Planene må både gjelde utforming av bygg og holdeplasser samt transportmidlene.

Norges Blindforbund finner luftfartens målbeskrivelse noe mangelfull. Det er fortsatt langt igjen før målet om universell utforming er nådd ved mange lufthavner i dag, og at alle skal kunne reise selvstendig. Vi mener at ambisjonsnivået må heves for at det skal harmonisere med hovedmålet

om universell utforming i Nasjonal transportplan

Det som imidlertid er hevet over en hver tvil er, at uten økonomiske bevilgninger utover de eksisterende budsjetttrammene i etatene, er både den nye loven samt mål og planer lite verdt. Dette er et spørsmål om politisk vilje og ikke minst prioriteringer.

Dør-til-dør transport skal bidra til, at også de som ikke kan benytte offentlig transport, skal kunne leve et aktivt liv. Problemet med ordningen er at den praktiserer ulikt av fylkeskommunene. Dette medfører i praksis diskriminering på bakgrunn av alder, type funksjonsnedsettelse, bosted og annen type boform. Norges Blindforbund finner det helt uakseptabelt at dør-til-dør transport ikke er nevnt i forslaget til Nasjonal transportplan da dette er en helt nødvendig del av transportkjeden for mange funksjonshemmede. Vi minner om at det i gjeldende NTP er slått fast at "TT-ordningen skal legges på et nivå som gjør det mulig å leve aktive liv gjennom denne". Vi mener at tankegangen for utforming av transporttilbudet må se på reisekjeden som helhet (Hele resan).

Norges Blindforbund ser det som svært viktig at man nå får en ordning som praktiseres likt for alle, og at alle mennesker, uavhengig av funksjonshemming, får anledning til selv å bestemme når og hvor de skal reise. Vi stiller oss uforstående til at TT-ordningen ikke kommer inn under Nasjonal transportplan, da dette er en viktig del av hele reisen. Vi etterlyser nasjonale regler for dør-til-transport der man gjentar kravene fra gjeldende NTP om at ordningen skal være så god at man kan leve aktive liv gjennom denne.

Dyrt teknologisk utstyr tas stadig oftere i bruk, billettautomater er ett eksempel, noe som gjør det vanskeligere for synshemmede å klare seg på egenhånd. Dette erstatter menneskelig service, og medfører stadig nye gebyrer for den som ikke kan bruke automatene, senest 20 kr i gebyr, innført 05.mai for den som kjøper billett om bord i NSBs tog. Dette er en helt uakseptabel utvikling, og det må stilles krav som sikrer universell utforming av nye tekniske løsninger og hindrer adgang til å ta gebyr for utilgjengelige billettautomater med mer. Et annet ferskt eksempel er de nye oppbevaringsboksene ved OSLO S som Jernbaneverket har satt opp. Disse har touchpanel, og det er en forutsetning å kunne se skjermen for å betjene disse.

Med vennlig hilsen
For Norges Blindforbund

Sverre Fuglerud
Leder interessepolitisk avd.

Beate Alsos
saksbehandler